

Vragen door de leden der Kamer gesteld overeenkomstig artikel 159 van het Reglement van Orde, en de daarop door de regering schriftelijk gegeven antwoorden

13

van de leden **Schuurman** (RPF), **Van Gennip**, **Coenemans** (beiden CDA), **Barendregt** (SGP), **Pitstra** (GL), **Veling** (GPV), **Ginjaar** (VVD), **Redemeijer** (PvdA) en **Mertens** (D66) inzake verlies biodiversiteit ten gevolge van toekomstige toepassing van genetische modificatie. (Ingezonden 14 december 1994)

1

Herinnert u zich de in uw brief van 11 november 1994 inzake genetische modificatie en biodiversiteit uitgesproken vrees dat, zoals eerder bij introductie van veredelde cultuurgewassen, de toekomstige toepassing van genetische modificatie verlies aan biodiversiteit tot gevolg zal hebben?

2

Is een verwijzing naar het verleden wel terecht omdat toch juist wegens verlies aan biodiversiteit en met het oog op bewaring van de bestaande natuur het Verdrag Biodiversiteit (Rio de Janeiro, 1992) is getekend?

3

Brengt dit verdrag niet met zich mee dat de dreiging van verlies van biodiversiteit het hoofd moet worden geboden en dat dus een daarop gericht beleid moet worden ingezet?

4

Bent u van mening dat verlies aan biodiversiteit kan worden voorkomen met kunstmatige genenreservoirs of genenbanken?

Zo nee, is het dan niet beter andere effectieve maatregelen te treffen?

Antwoord

Antwoord van de heer **Van Aartsen**, minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. (Ontvangen 17 februari 1995)

1

In mijn brief van 11 november 1994 heb ik aangegeven dat het beschikbaar komen van hoogproductieve veredelde cultuurgewassen en gefokte landbouwhuisdieren, noodzakelijk voor de voedselproductie, er toe geleid heeft dat in een aantal gevallen traditionele variëteiten zijn verdrongen en dat de vrees bestaat dat toepassing van genetische modificatie dit verlies van genetische diversiteit zal versnellen.

2

Ja, een verwijzing naar het verleden is terecht ofschoon het gestelde probleem nog steeds actueel is. Er wordt immers een koppeling gelegd tussen de invloed van technologie, te weten genetische modificatie, op de aanwezige biodiversiteit. Het Verdrag bevat, mede gezien de ontwikkelingen op het terrein van de biotechnologie, dan ook bepalingen met betrekking tot de toegang en de overdracht van technologie, waaronder biotechnologie. Mijn brief van 11 november 1994 heeft betrekking op het in toenemende mate verdwijnen van traditionele landbouwsystemen en de hierin

bestaande eeuwenlange traditie van opbouw en instandhouding van genetisch variabele landrassen, door intrede van de moderne landbouw. In de moderne landbouw wordt immers van de genetische modificatietechnologie veel verwacht vanwege de mogelijkheid van inkruising van «nieuw» genetisch materiaal in cultuurgewassen en landbouwhuisdieren.

3

Juist met het oog op behoud van biodiversiteit heeft Nederland het Verdrag geratificeerd. In aanvulling hierop is gekozen voor het opstellen van een interdepartementaal plan van aanpak, dat over enkele maanden aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden. Dit plan zal betrekking hebben op aanvullingen, intensiveringen en aanpassingen van het bestaande beleid. Hierdoor wordt aangesloten bij internationale ontwikkelingen en de doorwerking hiervan in het Nederlandse beleid.

4

Behoud van biodiversiteit kan op twee manieren:
a. «in situ» (op locatie) in de natuurlijke omgeving waar de biologische variëteit en de genetische variatie voorkomt; dit kan zijn in natuurlijke ecosystemen en in traditionele landbouwsystemen.
b. «ex situ», buiten de natuurlijke habitat, in collecties en genenbanken. Het voordeel van «in situ» behoud is voortgaande evolutie via natuurlijke en menselijke selectie. Gezien het

verdwijnen van traditionele landbouwsystemen en lokaal aanwezige biodiversiteit wordt «ex situ» instandhouding door bemonstering van de nog aanwezige genetische diversiteit noodzakelijk geacht als een soort vangnet, zelfs in die gebieden waar genetische variatie nog «in situ» aanwezig is. Genenbanken dienen derhalve gezien te worden als een noodzakelijk hulpmiddel en niet als een oplossing voor de problemen die met behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit samenhangen. In het plan van aanpak zal hierop nader worden ingegaan.